

**College van Gedeputeerde Staten
statenbrief**

Aan Provinciale Staten

DATUM	26-1-2021	NUMMER PS	Voegt de griffie toe
DOMEIN	SLO	COMMISSIE	BEM
STELLER	Monique Roso	TELEFOONNUMMER	0633679242
NUMMER	821EF8D6	PORTEFEUILLEHOUDER	Strijk

Onderwerp Statenbrief:

Uitkomsten derde ondernemerspeiling januari 2021

Voorgestelde behandeling:

Ter informatie

Geachte dames en heren,

Essentie / samenvatting

Begin december is de vijftiende monitor van de effecten van de coronacrisis gepubliceerd. Op basis van verschillende openbare bronnen houden wordt vinger aan de pols gehouden t.a.v. de regionale economie. In samenwerking met regionale partners (gemeenten Utrecht, Amersfoort, Hilversum, EBU, VNO-NCW, MKB Nederland) hield de provincie ook drie peilingen onder regionale ondernemers. Het beeld door de drie peilingen heen is redelijk consistent: ca. 10% van de ondernemers verkeert in acute problemen, ca. 13% van de ondernemers moet fors reorganiseren om te kunnen overleven. Anderzijds slaagt een groeiend deel van de ondernemers erin zich aan te passen. Zorgelijk is het grote deel (bijna een derde) van de ondernemers dat financiële verplichtingen vooruitschuift (uitstel) of verzwaart (krediet, lening). Dit is vooral zichtbaar in het klein mkb (werkgevers tot 50 werkzame personen).

Inleiding

In november 2020 hebben Utrechtse partners (provincie Utrecht, gemeenten Utrecht, Amersfoort, Hilversum, regio Gooi en Vechtstreek, VNO-NCW, MKB-Nederland, EBU/ROM) opnieuw een peiling uitgezet onder ondernemers in de regio Utrecht. Dit was de derde peiling; eerdere peilingen vonden plaats in mei (tijdens de eerste lockdown) en in juli (tijdens de heropening van de economie).

Aan de ondernemerspeiling namen ruim 2.000 ondernemers deel, verspreid over de provincie en uit de regio Gooi en Vechtstreek. Het onderzoek werd uitgevoerd door I&O Research, dat ook de analyse opstelde.

Het is goed om erop te wijzen dat deze derde peiling plaatsvond in de laatste drie weken van november: dat was weliswaar in de gedeeltelijke lockdown (sinds 15 oktober) maar nog voor de harde lockdown (per 15 december). De situatie is voor een deel van de ondernemers sinds 15 dec verslechterd.

Toelichting

Algemeen beeld

Zes op de tien ondernemers (58%) hadden in oktober 2020 een lagere omzet dan een jaar eerder. Ten opzichte van het de eerste peiling betekende dat een lichte verbetering: toen gaf 64% aan in april een lagere omzet te hebben gehad dan in april 2019.

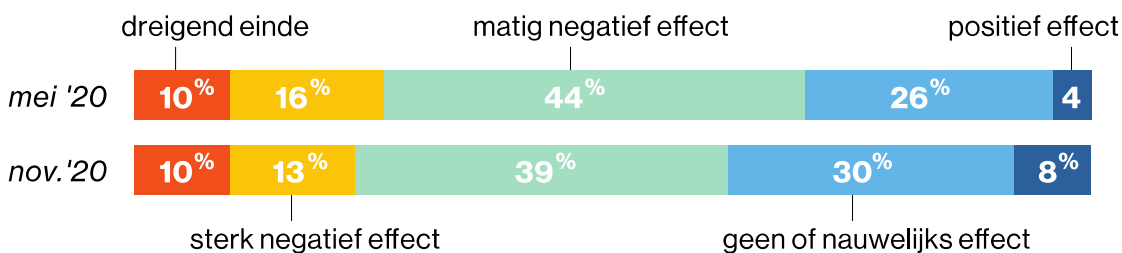
Ondanks dit lichtpuntje nemen de problemen voor ondernemers wel toe. Ruim driekwart van de ondernemers (77%) verwachtte in november effecten van de (gedeeltelijke) lockdown op de bedrijfsvoering. Dat konden problemen zijn op het gebied van orderportefeuille, toelevering, personeel (overschot én tekort) en liquiditeit. In juli ging het nog om 72% van de ondernemers.

Ondernemers is in alledrie de peilingen ook gevraagd naar de verwachting voor de toekomst van hun onderneming. Een op de tien ondernemers denkt mogelijk failliet te gaan als gevolg van de coronacrisis. Deze

groep is in omvang in alle periodes constant geweest. Daarnaast verwacht 13% sterk negatieve gevolgen, zoals gedwongen ontslagen (mei: 16%). Aan de andere kant van het spectrum is een groeiende groep ondernemers die positieve effecten op de onderneming verwacht. Deze groep groeide van 4% in mei tot 8% in november. Ondernemers in de horeca- en culturele sector zijn het meest somber: 17% sluit faillissement door corona niet uit, 22% verwacht sterk negatieve gevolgen.

Toekomstverwachtingen.

De coronacrisis leidt voor mijn bedrijf tot een ...

Ondersteuning

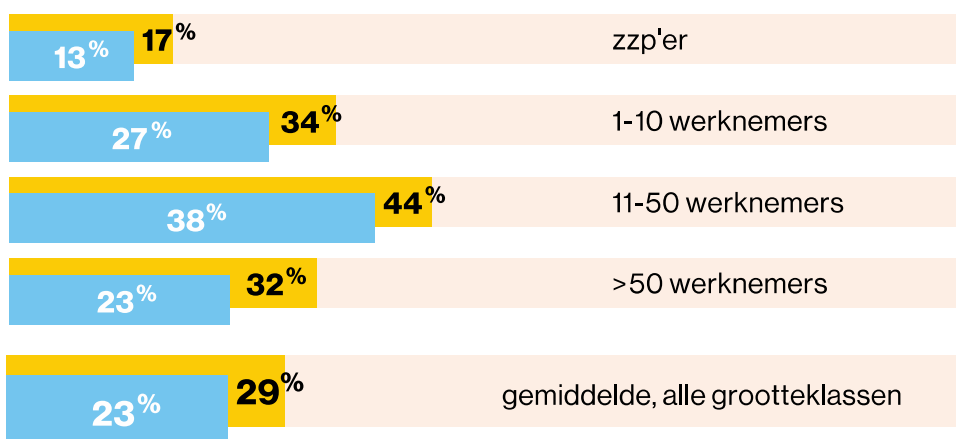
Ruim de helft van de respondenten (63%) had in november voldoende aan de bestaande landelijke steunmaatregelen. In de horeca- en cultuursector is de behoefte aan aanvullende steun het grootst: 49% van de ondernemers vraagt hierom. De bestaande regionale hulpvormen zijn voor 57% van de ondernemers voldoende. Twee vormen van extra steun worden zowel op landelijk als regionaal niveau genoemd: kwijtschelding van belastingen (landelijk en regionaal) en steunfondsen voor horeca, evenementen en cultuur (regionaal).

Ruim een kwart van de Utrechtse ondernemers (28%) gaf in november aan gebruik te maken van de een of meer landelijke financiële steunmaatregelen. Uitstel van betaling van rijksbelastingen werd het vaakst benut.

Driekwart van de ondernemers (77%) heeft in de periode van de peiling geen uitstel van betaling aangevraagd (van bijvoorbeeld huur, rijks- of gemeentelijke belastingen) of een beroep gedaan op een extra lening of kredietlijn. In het oog springt echter de relatief grote groep van kleinbedrijven (2 tot 50 werknemers) die dat wél heeft gedaan. Het gaat om 38% van de bedrijven met 11-50 werknemers, en 27% van de bedrijven met 2-10 werknemers. Toekomstig herstel wordt hierdoor belast.

Aangevraagd: lening, krediet, of uitstel van betaling

Percentage ondernemers dat uitstel/krediet/lening aanvroeg

■ juli '20 ■ november '20 (N = 2.089 (novemberpeiling))

Aanpassing

Ruim de helft van de ondernemers (56%) gaf in november aan in 2021 aanpassingen te zullen doorvoeren in de bedrijfsvoering. Van de bedrijven laat 14% zijn medewerkers structureel meer thuis werken. Een op de tien ondernemers kiest voor innovatieve oplossingen in samenwerking met andere ondernemers. Een op de zestien ondernemers weet nog niet hoe ze kunnen omgaan met de gevolgen van corona en de coronamaatregelen en wil daarin advies. Anderen passen hun businessmodel aan (andere producten/diensten, meer online), switchen naar geheel andere activiteiten, of richten hun productieprocessen anders in.

Minimaal een op de twintig ondernemers echter bereidt sluiting van de onderneming voor, soms om vervolgens in loondienst te gaan.

Zowel zzp'ers als werkgevers hebben de enquête ingevuld. Van de bijna 1.400 werkgevers gaf ruim een derde (36%) in november aan dat de coronacrisis geen impact heeft op de werkgelegenheid bij het bedrijf. Bijna een op de vijf werkgevers (17%) had weliswaar meer werknemers dan werk maar hield het personeel in dienst. Het percentage werkgevers dat afscheid nam van mensen of dat zou gaan doen, lag lager (13%). Een op de tien bedrijven groeide en nam juist mensen aan. Een klein deel van de werkgevers (3%) werkt met andere werkgevers samen in een werknemerspool of gaat dat doen. Ook vacaturestops, het verkleinen van contracten en het afbouwen van de flexibele schil hebben impact op de werkgelegenheid.

Effecten werkgelegenheid

(Meerdere antwoorden mogelijk. N = 1.373)

Financiële consequenties

N.v.t.

Vervolprocedure / voortgang

Regelmatig publiceren wij een monitor van de effecten van de coronacrisis, hier zijn er inmiddels vijftien van geweest. Daarnaast informeren we u separaat over aanvullende eigen peilingen.

Momenteel wordt bekeken in welke vorm de ondernemerspeiling ook in 2021 e.v. kan worden voortgezet.

Bijlagen

-

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

Voorzitter,
mr. J.H. Oosters

Secretaris,
mr. drs. A.G. Knol-van Leeuwen